

Bludičky.

Román od

Jana Křiváky.

Po většině však pan nechtěl od dělníka než práci, a dělník od pána nežádal než mzdu a kousek toho "žvance", pokud se chasa u Brozanský hrad v prvních dnech vyhledával své nové souso- dy v jejich hospůdkách a nachá- zel zde všude totéž. Rozhovor o denních událostech v ulici, roz- právky o velikých událostech, ji- miž byly záležitosti vojenské, totiž jak který regiment se jmenuje, jaké má oficiery, kam se přeložen a podobně. Kdo měl známost s nějakým panským portýrem, lo- kajem nebo podobným pánem, byl velice vážen, poněvadž dovedl vy- pravovati intimní věci ze života velkých, totiž jak se kníže pán ne- bo pan hrabě nosí doma, jak spí a jí, kolik na honě střílí a kde i ja- ké mává zálety. O politice se při- líš mnoho nemluvalo, nejvýš že na- dáváno na nepokojné Francouze, kteří "pořád něco měli", čemu- tito dobří lidé rozuměti nedovedli, nebo na Talijány a jiné proná- rody, o nichž vědomosti šfili se své- ho nad civilistu povýšeného sta- noviska vysloužili a "urlaubni- ci". O obecných záležitostech se nemluvalo, poněvadž obec spravoval "půlmistr", jenž byl císař- ským radou, totiž úředníkem, ni- koliv voleným spoluměškem. Ten- to nařídil, bylo dobré jako vše- cko, co přichází shůry, bylo svaté, jako vše, co vřehnost od Boha sta- novená naříznje.

Dobří ti lidé mluvili po česku, časem si i po česku zazpívali, ba i četili po česku, ale ovšem křiv- du, jež se jim děje, neposífovali. Bývalo to tak vždycky, že němci- na byla nad češtinou, a tak to pa- trně býti musilo. A my to nepře- děláme — to byl první a poslední důvod, když již někomu někdy za uherský měsíc napadlo o těch vě- cech rozpravovati a ostatním kaliti dohrou náladu bezstarostnosti.

"Já když mám svůj knedlík a kus masa a krav nad sebou (čimž — užijemně) zaplačen, jsem spo- kojěn!" — To bylo tak politické i sociální vyznění výro dobeho "pražského" sousoeda.

Těžká zajisté byla práce mezi takovýmito lidmi, ale Brozanský, jenž byl vtělenou nadějí, neocha- ňoval. Výsledky, jež viděl, byly pramalé, ale i ty dostačily, aby zůstal při chuti k další práci. Ně- kde podařilo se mu dočistiti toho, aby aspoň jednou v týdně byly v hospodě karty zakázány, a místo nich se pěstoval zpěv nebo docela politické rozhovory, ovšem prave- věného rázu. Jinde zas zavědi pokutu za každé cizí slovo, jež kdo v rozhovoru českém připletl. Za sebrané tak peníze opatřen ná- jaký český vlastenecký obraz k výzdobě hospůdky, nebo určeny na společný výlet, kterýž ovšem konán s praporem a za veselého zpěvu písní.

To byly tak pořád ještě tytéž malé prostředky, jimiž uvědomělí a velkého cíle svého znali vlasten- ci již po třicet, čtyřicet let mezi lidem pracovali a nové vyznavače české lákali i odcbovávali.

Brozanskému, když se byl do ot- činy vrátil z ciziny, kde lid byl vyspělejší, poněvadž žil v pří- věžích poměrech, zdálo se toto vše, co byl již druhdy před svým útekem poznal, malicherností. Ale brzy přesvědčil se, že v nejniřších vrstvách obyvatelstva městského, jež vlivem vyšších tříd stále bylo kaženo, dlouho ještě musí býti v tomto směru pracováno.

Brozanský, jenž při svém želez- ném zdraví a výborném žaludku snesl třeba desatero pivo za sebou a denně několik hospod prosměj- dil, poznal brzy bezmála všechny denní hosty ve svém okolí, ale ne- nalezl mezi nimi než jediného člo- věka, který se mu pro jeho plány zeela hodil.

Byl to pan Líbal, řemeslník své- ho rukavičnický, známý v celém o- kolí jako rozumář, nespokojenec a jak jinak ho jmenovali.

Líbal byl mužiček asi čtyřiceti- letý, stále plný života a vždy se usmívající. Úsměv, který nepře- tržitě zdobil — opravdu zdobil — jeho drobnou tvář s ostrými, inte-

ligentními rysy, malýma očkami a plavým vousem, zastrčeným "po francouzsku", byl shovívavě do- bromyslný. Bylo v něm patrné, že ten malý človíček je povznesen nad celé své bezmyšlenkovité oko- lí a že je si toho dobře vědom.

Líbal byl synek chudého ven- kovského řemeslníka. Do Prahy přišel před lety jako malý hoch a přinesl si jen tak tou drobet šes- kého vědomí.

Na štěstí, či snad neštěstí přišel k mistrůvi, kterýž byl podivín. Sám nic nečetl, ale co se o českém ja- zyce tisklo a vydávalo, všechno mu- sil mít. Takových lidí tehdy by- lo dost, poněvadž literární pro- dukce byla pořád ještě nepatrná, a trochu zámožný člověk mohl si toho potěšení snadno dopřáti. — Mistr oblibil si čiperného hochu a půjčoval mu své knihy čím ochot- něji, že ho jimi od pitek, karbamu i modrých pondělků zdržel. Tak si mladík pomenáhu opatřil vzdě- lání na svůj stav i na svou dobu dosti pozoruhodné. Ale poněvadž neměl ze škol pravého základu, byly ty jeho vědomosti v hlavě ovšem trochu přeházené a on sám nábýhlo ke všem výstřednostem. Všecky nové proudy, jež od vel- ké revoluce postupně světem i my- šlečinou lidmi býbaly, Líbal prode- lával — ovšem v kratší době a dle toho jaké knihy právě četl.

Lásku ku knihám zanechal si až do let muňých, nespokojenost se stávajícími pořádkem a touha po opravách, časem i po převratu, v něm rostla.

Proto byl známým po všech ho- spůdkách hořejšího Nového Města i v police o něm dobře věděla, ju- ko o člověku, jehož dlouho máti na zřeteli. Proto však také se mu v řemesle nevalně dařilo, ač byl pra- covníkem doberým, vynalézavým a též přičinlivým, ovšem jen poctou, pokud mu k tomu knihy dost času ponechaly.

Líbal záhy "učel se pro se- be", totiž založil si vlastní živ- nost s několika sty zlatých, jež si byl po čas tovaryšství zahospo- dařil a z domova dostal. Měl také brzy dosti zákaznictva, poněvadž však byl povahy "škoravé" a rád se sými kupci pro jich němčour- ství a zpátečnickví se hádal, odpu- dil si mnohé. Ovšem, lidé, kteří nosili rukavice nebo kupovali spodky z jelenie a podobný luxus, li se s ním v náhledech snadno srovnati nemohli. Ale Líbal, jenž byl přesvědčen, že dobrou českou lebkou možno přece i zdi rozrázet, věřiti nechtěl. Ostatně živobytí jakž takž přece vždy uhájil, a že byl člověk skromný, jenž na své potřeby mnoho nevydal, držel se nad vodou.

Dívna věc, že tento podivín v o- ně době, kdy žena z pravidla ne- viděla dále než za práh své ku- chyně a nerozuměla ničemu, nežli vaření a prádnu, našel si ženu, jež se smýšlením i povahou k němu se hodila. Správněji řečeno, na- našel ji, nýbrž si ji odcboval. A s ní pak v též duchu vychovával půl tuctu dětí, jež se jim ze šťastného manželství narodily.

Kdyby byl měl pan Líbal tro- chu více smyslu pro praktický ži- vot a aspoň nejstarší dva hochy k své živnosti byl přidřáhl, mohl se ještě zachytiti řemeslo, a zejmé- na jeho, tehdy mělo ještě ono př- slovočné zlaté dno. S troškou pí- le a podnikavosti lidé bohatli. Ale tak on, vida, že ve svém nízkém postavení nemůže mít vynikající- ho vlivu na osudy světa a nemůže přičiníti k reformám, jež by se daly provést, chtěl mít ze svých dětí, zejména ze synů něco lepšího. Ale studie chlapců utahovaly živ- nost, a tak se nuzafili a protlu- kali, majíce málo k slušnému ži- votu a přece zase mnoho, aby mohli naučiti hladem.

Tak se stal z Líbala nespokoj- nec se všemi stávajícími společ- skými řády. Nedostatek, jenž v domě stálým byl hostem, nez- bavil ho sice jeho dobrého humo- ru, ale způsobil, že stával se kou- savejším, nesnášlivějším a tak i poslední příznivce si odrazoval.

V prvních letech vyspělosti a

samostatnosti polyhoval se dušev- ní život v kolech francouzských socialistů z počátku století. Pak přišel čilý nacionální a svobodo- myslný ruch z Německa, kterýž promkl i do Čech a byl zde kret- kým a ve svých požadavcích tak širokoprávním vlastenečím nema- lým povzbuzením.

V Líbalovi probudil se tu horle- tel za práva a svobodu národa, a že byl malý, drohoučký, při tom však povahy lehké vznětlivé, bylo přirozeno, že věřil v možnost ná- silných převratů, jež potlačované- mu národu měly řízen k právu je- ho pomoci.

Takového našel Brozanský Lí- balu, a oba si ovšem rychle porozu- měli. Oba pevně věřili v koneč- né vítězství české věci a oba byli odhodláni k vítězství tomu obto- čáním i životů svých přispěti.

XXXV.

Starý Gruenseich, když byl For- tinovi vypravoval, že nadějná vlašská malířka Cellina našla me- cenáše v osobě starého jakéhos ka- valíra, byl lhal jenom na polovic. Mecenáš tu skutečně byl, hrabě- tem byl též a starým také. Ale nebyla to nadějná Vlaška Cellina Petronelli, nýbrž prostá Pražanka, Celestina Petrová, jež nejen svým uměním, ale i celým zjevem přízní starého pána byla si získala.

Zastavil se u ní z pouhé zvěda- vosti, když pod Marušskou hra- dou skizzovala si svou do svého blis- ku poznal, že dovolo něco více než obohatí se, jakýchž tehdy bylo dost, poněvadž pěstování umění patřilo k "dobrému tonu". Dal se s ní do řeči a brzy se s ní dosti du- věrně seznámil. K rychlému se- známení přispělo i to, že otec Ce- lestiny býval vřehostenským ú- ředníkem, a starý pán — kousek jeho vřehosti — ho dobře zná- val.

Dozvěděl se o příhodách opu- štěné dívky, nabídl jí svou pomoc, Celestina se zdráhala.

"Nebuďte dětinou a neproch- ázajte se na svých šedínách," do- mlouval jí hrabě vlídně, navštívil ji v jejím bytu. "Mohl bych bý- ti dobře vaším dědečkem, a nechtěl vám býti ničím jiným, než druhým otcem. Kdo zná mne a kdo zná vás, v tobo obě jsou povzneseni nade všechno podezření. Půjďte se mnou do Itálie; já budu mít roz- tomilou společnost a vám to bude též ku prospěchu poznati klasi- ckou poedu umění, jemuž se chcete věnovati. Nemutná vás, dávám vám dva dny na rozmyšlenou. Po- zejříte zas přijdu."

Reč starého pána vzbuzovala důvěru, a nedůvěru, jež by snad byla mohla v Celestině vzniknu- ti, nadohro zapudilo to, že starý hrabě byl opravdu již vetším starcem. Přes to však a přes do- mluvy své přítelkyně, jež nemohla pochopiti, jak může někdo chtít takhle šlapat své štěstí, Celestina nedovedla se odhodlati. Právě je- jí přítelkyně svými domlouvami vy- volala znovu nedůvěru, jež byla Celestina již zapudila.

"Považí!" domlouvala jí vypo- čítavá měšťanka. "Taková staří paní mívají divné nápadty! Může- te přijati za deatru nebo docela — no, člověk nikdy neví! A kdyby ne- bylo takového — no, dlouho-li tu může býti? V nejhorsím případě- ti něco odkážte..."

Ale Celestina byla příliš hrdá a počestná, než aby se byla chtěla ucházeti o odkaz, kterýž snad by byl jednou v nějakém mohl vzbuzi nějaké podezření —

Stalo se však něco, co konečně Celestinu přece vyhnalo z Prahy a přimělo k tomu, že nabídky svého příznivce přijala. Strach před na- hodlým setkáním s Fortinem a obava, že Ledovec zase přijde, jí dost znepokojovaly. A tu pojed- nou zjevilo se jí třetí muž, před- nímž byla by uprela na konec světa, ač cosi neznámého, či snad právě proto, že cosi tajemného pu- dilo jí k němu.

Celestina procházela se samotna po letenské pláni, jež tehdy ještě ovšem nebyla tím krásným sadem, v jaký upravena byla až o dvaet let později. Po noci probdělé v horčném rozčilení, do něhož jí uvedlo i zjevení se Ledovce za ok- nem, i rozhodnutí, že obraz, kte- rý pro Gruenseicha malovala, For- tina nadobro odmítne, vyšla si ča- ně z rána do oněch pustých kon- čin, kde v samotě doufala najíti trochu klidu. Musila tam nahoru, poněvadž dola do města si netrou- fala, aby snad se nesetkala s jed- ním neb druhým z mužů, kteří jí o klid duše olupovali.

Na opuštěné cestě kolem hra- debního příkopu setkala se Cele- stina s mladým mužem sešlého ze- vnějšku, jenž právě vylézal z ro- stli, jež po svahu příkopu rostlo. Mladík vystoupil na rovinu, vzpí- ml se před Celestinou a smekl klobouk. Snad chtěl jí jen po- zdraviti, snad vidla slušně oděnou dámu, měl v úmyslu prositi o al- moužnu. Leč když zraky jeho se- tkaly se s pohledem Celestiny, zů- stali oba státi jako do země vryti a oba vzkřikli.

Stáli tak proti sobě, mlčky na sebe pohlížejíce. Ale v tom blížil se k nim chvatně s druhé strany policajt — Mladík, otočiv se, spatřil ho a chvatně pozdravil dívku, několika skoky ocitl se na porostlé stráni, jež se zde sklání k Vltavě. Policajt pustil se try- skem za ním, a Celestina, jata div- ným strachem o neznámého mladi- ka, šla za oběma, aby viděla, co se bude dít.

Pokračování.

Nemocné ženy a dívky čtete!

Život jest tuze krátký, aby se jím pohrávalo. Chopte se příleži- tosti a osvobodte se z pouti nemo- ci a muk. Nabízí se Vám nikoliv patentní, ale zaručené léčení pro všechny ženské nemoe, kterého se užívá za dávných dob se zda- rem a užívá se ho v této zemi od tisíců žen a dívek a přináší nej- lepší výsledky v každém případě. Všechny trpící, slabé, unavené, předčasně sestarané ženy a dívky v jakémkoliv stáří, toužej po ji- stém, levném a úplně bezbolest- ném se doma vyléčení z jakékoliv byt sobe bolestnější, zastaralé a nepřijemné ženské nemoe ať se ke mně co přítelkyně obrátí. Dříve než dopustíte, aby na vás byla pro- vedena operace, svěřte se pěti té, která má soužit se svými trpící- mi sestrami a budete potěšeni výsledky.

Popište s důvěrou Vaši nemoe a obdržíte nejen rychlou odpověď, ale i lék na zkoušku úplně zdarma.

Přílože kolek na odpověď. Od- řesa: Marie Votýpka, 703 So. Michigan Street, So. Bend, Ind.

DEVĚT Z DESETI
obyčejných chorob dnešní doby mají svůj původ v nečisté krvi, jež životní nástroje sešlabuje. LÉK, jenž čistí krev vyléčí chorobu.

DRA. PETRA

HOBOKO

nená sobě rovna k čistění životní tekutiny a budování soustavy těla. Je v stálem užívání po více než sto roků — dosti dlouho, aby vždy zase svou hodnotu dokázalo. Neobsahuje ničebc, neš co prospívá. Neptejte se lékárníka po něm, neboť je dodáváno jenom od zvláš- tních jednatelů. O další podrobnosti pište na

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
112-118 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

ARGO
Gloss Starch

OTEVŘENÝ škrob sbírá prach a sme- ti pod pultem groceristy - a náslekm toho prádlo je sedě-bílé nebo žluté.

ARGO je přesný škrob pro každou prádelní potřebu — ku teplému i studenému škrobení.

Kupte si čistý ARGO balíček, 5c.

FOR HOT AND COLD STARCHING

BEZPEČNÉ ULOŽENÍ PENĚZ!

LINCOLNSTÍ VELICE KONSERVATIVNÍ A ÚSPĚSNÍ PODÍLNÍCI JSOU VELICE ZA- UJATI PRO VÝHODNOST MAJETKU V

LINCOLN TELEPHONE & TELEGRAPH CO.,

A ROZEBÍRAJÍ JEJ VE VELKÉM POCTU

MUSÍTE SI POMYSLITI, že vydání a prodej tohoto závodního kapitálu je přesně obmezen na běžnou potřebu společnosti pro fondy ku placení za výnosné rozšíření jejího systému. Když přestane se s rozšiřováním, prodej závodního kapitálu se přeruší — následovně vydání podílů je vždy obmezeno. TATO SPOLEČNOST JE NYNÍ NEJVĚT- ŠÍ NEODVISLOU TELEFONNÍ SPOLEČNOSTÍ V NEBRASCE. Ona stala se usazenou společností se svými liniemi na dvoum vzdálenost, které dosahují každého důležitého ob- chodního střediska v pobliží Lincolnu. Konečně a to v nejbližší budoucnosti rozšíří se po celém Jižním Platte okrsku, nejobhatší to části státu. Co společnost si přeje míti, jest, aby prozíraví a úspěšní muži v každé osadě, kam linie dosahují nyní, anebo co nejdříve budou dosahovati, byli finančně interesováni v podniku, to proto, by jejich návody a rady pomohly udržeti a ustáliti system; to jest též jediná příčina, proč závodní kapitál nabízen je mimo Lincoln.

...Vezměte na vědomí...

1. Tento závodní kapitál ne- podléhá odanění.
2. Přísti čtvrtletní dividendy vypláceny budou 1. října.
3. 8 procent dividend na ma- jetku, který nepodléhá odan- ní a který stále vzrůstá ve své hodnotě, je skutečná lác.
4. Podíl v základním kapitá- lu prodává se za \$100 — o nic více, o nic méně nikomu.
5. Tento závodní kapitál re- prezentuje skutečnou hodnotu 100 centů na dollaru.
6. Tato společnost byla soga- nizována pod dozorem státní šelemní komise.
7. Jest v podniku obsažen ob- chod a jistý vzrůst, což zajis- ťtuje rychlé vstoupnutí v hod- notě i užitek.
8. Jest spravována a řízena velice konservativními a úspěš- nými obchodníky města Lin- colnu.
9. Sta malých vkladatelů hie- di sobě pomoci a užiti této ne- obyčejné příležitosti obdržeti něco, co jest jisté a alibuje značný užitek.
10. Pošlete si poštovním list- kem pro seznam podílníků a ji- né informace.

LINCOLN TELEPHONE & TELEGRAPH CO.,
231 South 14th Street, LINCOLN, NEBRASKA.

Pište si pro český cirkulár. **J. E. BEDNÁR, korespondent.**